

41739 - Üzerinde uzun sürelik borçlar olan kimse hac farîzasını edâ edebilir mi?

Soru

Ben, üzerinde borç olan kimseye haccın farz olmadığını biliyorum. Bu hüküm, uzun sürelik borcu olan kimse için de geçerli midir? Bazı kimselerin Emlak Bankası'na borcu bulunmakta ve hayatı boyunca bu borcu ödemekle geçmektedir. Dolayısıyla bu kimseye hac farz mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Eğer borcun ödeme vakti gelmişse, haccın (bu kimsenin üzerine) farz olmasından önce geldiği için hacdan önceye alınır. Dolayısıyla bu kimse önce borcunu ödedikten sonra haccını edâ eder. Eğer borcunu ödedikten sonra haccı edâ edecek malı olmazsa, Allah Teâlâ, kendisini zengin kılıncaya kadar bekler.

Eğer bir kimse, borcunun vakti geldiğinde onu ödeyeceğinden emin ise, alacak ister izin versin veya vermesin, bu borç, haccın, bu kimse hakkında farz oluşuna engel teşkil etmez. Yok eğer borcun vakti geldiğinde onu ödeyeceğini garanti edemiyorsa, bu takdirde borcun vakti gelinceye kadar bekler.

Buna göre deriz ki:

Her kim, Emlak Kalkınma Fonu'na borcu varsa ve borcun (taksidin) vakti geldiğinde onu ödeyebileceğinden emin ise, borçlu olsa bile, hac ona farz olur. (İbn-i Useymîn'in Fetvâları; 21/96)

Bu konuda ([36852](#)) nolu sorunun cevabına da bakabilirsiniz.